

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З
ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ**
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

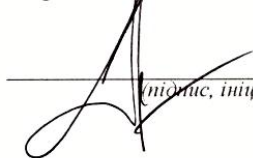
спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(код і назва спеціальності)

освітня програма Фізична культура і спорт: тренерсько-викладацька
діяльність

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище) doc. Яручук С.В.

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою соціальної роботи,
соціальної педагогіки та фізичної
культури

протокол № 1 від 11.09.2019р.
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище) doc. Яручук С.В.

ПОГОДЖЕНО:

Голова навчально-методичної ради педагогічного факультету

(підпис, ініціали, прізвище) doc. Жемлюкова С.А.

Розробники програми:

Баштовенко Оксана Анатоліївна, кандидат
біологічних наук, доцент кафедри соціальної
роботи, соціальної педагогіки та фізичної
культури

Рецензенти програми:

Яручук Геннадій Васильович, кандидат
філософських наук, доцент кафедри соціальної
роботи, соціальної педагогіки та фізичної
культури

Ніфака Ярослав Миколайович, кандидат з
фізичного виховання та спорту, доцент кафедри
соціальної роботи, соціальної педагогіки
та фізичної культури

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	20	6
Модуль:	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120	28	6
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 2	Семінарські заняття:	
	-	-
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
	-	-
- аудиторне: 2	Індивідуальні заняття:	
- самостійна робота: 8	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: формування систематизованих знань в області теорії і методики фізичного виховання дітей з особливими потребами та готовності до освоєння і реалізації методик навчання особливих дітей.

Мета та завдання дисципліни: засвоєння студентами теоретичних знань і методичних навичок в організації та проведенні різних форм занять дітей з особливими потребами, використання засобів фізичної культури у реабілітаційних цілях.

Передумови для вивчення дисципліни - оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення анатомії та фізіології, основ медичних знань, гігієни, теорія і методика фізичного виховання, спортивні ігри.

Міждисциплінарні зв'язки спортивна медицина, методика дитячого та юнацького спорту, теорія і методика спортивного тренування.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знання: загальних питань системи знань із загальної теорії і методики атлетизму.

Вміння: використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії та методики викладання атлетизму, організації та проведенні змагань.

Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань пропаганди спортивно-оздоровчої діяльності; формуванні спрямованості на пропаганду здоров'язбереження, виявляти повагу до різноманітних національних уподобань, співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з можливістю побудови індивідуальної траєкторії професійного розвитку, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Вступ до предмету.	4	2	2	–	–	–	6	2	1	1	–	–	–	10
2.	Загальні основи теорії та методики фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі.	6	2	4	–	–	–	8	2	1	1	–	–	–	10
3.	Загальні основи навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей дітей з особливостями психофізичного розвитку.	4	2	2	–	–	–	8	1	–	1	–	–	–	10
4.	Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з особливостями психофізичного розвитку	4	2	2	–	–	–	6	1	1	–	–	–	–	10
5.	Основні форми роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.	6	2	4	–	–	–	6	1	–	1	–	–	–	14
6.	Фізичне виховання дітей відповідно до особливостей психофізичного розвитку.	4	2	2	–	–	–	6	1	–	1	–	–	–	10
7.	Методика проведення уроків фізичної культур з переважаним використанням розділів: "Гімнастика", "Легка атлетика", "Рухливі ігри" та "Спортивні ігри"	6	2	4	–	–	–	6	1	1	–	–	–	–	10
8.	Характеристика та методика проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального	4	2	2	–	–	–	6	1	–	1	–	–	–	10

	дня учнів початкових класів допоміжної школи.														
9.	Основи уроку з фізичного виховання у початкових класах.	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
10.	Теорія та методика організації фізкультурно-спортивних та масових заходів у допоміжній школі.	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		48	20	28	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі.

Теоретичні й наукові основи дисципліни «Спецметодика фізичного виховання». Предмет, завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку. Закономірності формування рухових навичок у дітей. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку. Основні поняття теорії: фізична культура, фізичний розвиток, фізичне виховання, фізична підготовленість, адаптивне фізичне виховання, фізична реабілітація, спорт. Державні документи з питань фізичної культури і спорту.

Тема 2. Загальні основи навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Загальна характеристика засобів фізичного виховання. Методичні принципи: свідомості, активності, наочності, систематичності, доступності і індивідуалізації, міцності і прогресування. Методи навчання фізичних вправ. Формування рухових умінь і навичок – основний зміст освітніх завдань фізичного виховання. Структура процесу навчання. Загальна характеристика фізичних якостей.

Тема 3. Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.

Гімнастика в навчанні дітей фізичних вправ. Методика навчання основних рухів. Вправи спортивного характеру. Ігри з елементами спорту. Українські народні рухливі ігри.

Тема 4. Основні форми роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.

Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня. Заняття фізичної культури. Планування та облік роботи з фізичного виховання в спеціальному дошкільному навчальному закладі.

Тема 5. Фізичне виховання дітей відповідно до особливостей психофізичного розвитку.

Фізичне виховання дітей дошкільного віку з порушенням опорно-рухового апарату. Фізичне виховання дітей дошкільного віку з поведінковими порушеннями. Фізичне виховання дітей дошкільного віку з порушенням зору, слуху. Фізичне виховання дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Тема 6. Основи уроку з фізичного виховання у початкових класах.

Вимоги до сучасного уроку у спецзакладах. Характеристика оздоровчих, освітніх виховних завдань уроку. Структура уроку фізичної культури. Постановка конкретних завдань на урок фізичної культури. Типи шкільних уроків. Підготовка вчителя до уроку фізкультури. Методи організації навчальної діяльності учнів на уроках

Тема 7. Методика проведення уроків фізичної культури з переважаючим використанням розділів: "Гімнастика", "Легка атлетика", "Рухливі ігри" та "Спортивні ігри"

Методика проведення уроків фізичної культури з переважанням використанням розділів: "Школа культури рухів з елементами гімнастики", "Школа пересувань". Методика навчання шиккування та перешикування. Методичні поради щодо навчання ходьби та бігу Методика навчання акробатичних вправ. Методичні поради щодо використання вправ на гімнастичній стінці і лаві. Методика проведення уроків фізичної культури з переважанням використанням розділів: "Школа м'яча", "Школа стрибків". Методика навчання вправ з м'ячем. Методика навчання різновидів стрибків. Методика навчання рухливих ігор

Тема 8. Характеристика та методика проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня учнів початкових класів допоміжної школи.

Завдання позаурочних форм з фізичного виховання. Проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня гімнастика до занять, фізкультурних хвилинок на уроках, рухливих ігор на перерві, спортивної години, фізкультурних пауз).

Тема 9. Теорія та методика організації фізкультурно-спортивних та масових заходів у допоміжній школі.

Методика проведення комплексів вправ з гімнастики до занять, фізкультхвилинок на уроках, рухливих ігор на перерві.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Загальні основи теорії та методики адаптивного фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі

Тема 2. Загальні основи навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку з особливостями психофізичного розвитку

Тема 3. Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми дошкільного віку з особливостями психофізичними порушеннями.

Тема 4. Основні форми роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах

Тема 5. Фізичне виховання дітей дошкільного віку відповідно до особливостей психофізичного розвитку

Тема 6. Теорія і методика організації фізкультурно-спортивних та масових заходів у допоміжній школі

Тема 7. Методика визначення стану здоров'я і фізичного розвитку дітей з психофізичними порушеннями

Тема 8. Методика проведення занять з фізичної культури в ДНЗ з дітьми з психофізичними порушеннями

Тема 9. Основи уроку з адаптивної фізичної культури у початкових класах допоміжної школи.

Тема 10. Методика проведення уроків фізичної культури з переважанням використання розділу: "Рухливі ігри" та "Спортивні ігри", "Гімнастика", "Легка атлетика".

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	30	Конспект
2	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - підготовка доповіді; - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	10 10 28	20 20 34	Доповідь Реферат Презентація
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних завдань

1. Використовуючи рекомендації літературних джерел, результати проведення функціональної діагностики на практичних заняттях і самодіагностики, розробити комплекс вправ оздоровчої спрямованості.
2. Використовуючи знання та вміння, отримані на лекціях і практичних заняттях, рекомендації літературних джерел розробити індивідуальну оздоровчу систему з урахуванням дитячих патологій

Теми рефератів

№	Назва теми
1	Основи уроку з адаптивної фізичної культури у початкових класах допоміжної школи.
2	Характеристика та методика проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня учнів початкових класів допоміжної школи.
3	Загальні основи адаптивного фізичного виховання дітей з психофізичними порушеннями
4	Загальні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку з особливостями психофізичного розвитку
5	Основні форми роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.
6	Теорія та методика організації фізкультурно-спортивних і масових заходів з дітьми з порушеннями.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю.* Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.

6.2. *Форми проміжного контролю.* Модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю.* Залік

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

«Питання»

1. *Класифікація спортивно-оздоровчих заходів*
2. *Основні форми фізкультурної роботи з особливими дітьми.*

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематики обраної теми.

Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), зала спортивної реабілітації, ЛФК та масажу.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Деделюк Н.А. Теорія і методика адаптивної фізичної культури: навч. - метод. посібник для студентів / Н. А. Деделюк. – Луцьк: Вежа-Друк, 2014. – 68 с.
2. Дмитриев А.А. Физическая культура в специальном образовании: учебное пособие / А.А. Дмитриев. – М. : Академия, 2002.
3. Єфименко М. Перспективи корекційного фізичного виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивній освіті / Єфименко М. // Дефектологія . – 2012. – № 9. – С. 281 – 287.
4. Основи інклюзивної освіти : навч.-метод. посіб. / [за заг. ред. Колупаєвої А. А.]. – К. : А. С. К., 2012. – 308 с.
5. Ремажєвська В.М., Раніцький Ю.М. Лікувальна фізкультура при порушеннях опорно-рухового апарату у дітей з вадами зору.-Львів: 2004.- 92с.
6. Система роботи з психофізичного розвитку дитини/Авт.- упор. В.В. Єфремова. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 160с.
7. Чоповська В.Г. Фізична культура для дітей старшого дошкільного віку з порушенням опорно-рухового апарату. Планування роботи за Базовим компонентом дошкільної освіти/ В.Г. Чоповська. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 176с.
8. Яшна О.П. Методика навчання адаптивній фізичній культурі в умовах центрів соціальної реабілітації / Яшна О.П. // Навчальний посібник. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2013. – 216 с.

Допоміжна

1. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студ. ВНЗ / Т. Ю. Круцевич. - К.:Олімпійська література, 2008. – 393 с.
2. Шевцов А.Г. Освітні основи реабілітології: [монографія] Андрій Гаррійович Шевцов. – К.: «МП Леся», 2009. – 483с.